

POLSKIE
TRADYCJE
EZOTERYCZNE
1890-1939

EDYCJA SPECJALNA SERII
ŚWIATŁO I CIEMNOŚĆ

POLSKIE
TRADYCJE
EZOTERYCZNE

1890–1939

FORMACJE,
LUDZIE, IDEE

Tom II

*pod redakcją
Moniki Rzeczyckiej i Izabeli Trzecińskiej*

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu GDAŃSKIEGO
GDAŃSK 2019

Recenzent
prof. dr hab. Zbigniew Pasek

Projekt okładki i stron tytułowych
Andrzej Taranek

Na okładce ilustracja
François Béroalde de Verville *Songe de Poliphile* (1600 r.)

Redakcja serii
Monika Rzczycka

Redakcja Wydawnictwa
Agnieszka Kołwzan

Skład i łamanie
PRACOWNIA

LABORATORIUM
NIEDOGMATYCZNEJ
DUCHOWOŚCI

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

PROGRAM
ROZWOJU
HUMANISTYKI

Publikacja sfinansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa
Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”
w latach 2016–2019: Kultura polska wobec zachodniej filozofii
ezoterycznej w latach 1890–1939 (0186/NPRH4/H2b/83/2016)

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-886-3

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax + 48 58 523 11 37, tel. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
Księgarnia internetowa www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49; fax 58 551 05 32

SPIS RZECZY

Izabela Trzcńska, Monika Rzeczycka, Oblicza polskiego ezoteryzmu 1890–1939	7
Uwagi redakcyjne	37
Anna Mikołejko, Spirytyzm czy mediumizm? O polskich zmaganiach ze zjawiskami przeczącymi nauce	38
Agata Świerzowska, Mieczysław Geniusz – „dziejowy duch Polski” w ezoterycznych poszukiwaniach Mędrca z Port-Saidu	118
Anna Mikołejko, Rewolucja duchowa w projekcie Józefa Chobota	133
Agata Świerzowska, Wincenty Lutosławski – poszukiwania (oraz wątpliwości) ezoteryczne i program odrodzenia narodowego	144
Agata Świerzowska, Radża joga Józefa Świtkowskiego: nowoczesna joga na nowe czasy	160
Izabela Trzcńska, Agnieszka Pilchowa i Stefan Ossowiecki – między jasnowidzeniem a paradygmatem nowej nauki	178
Izabela Trzcńska, Franciszek Augustyn Prengel i astrologowie międzywojnia	187
Izabela Trzcńska, Jana Hadyny nadzieje Nowej Ery	197

Jarosław Tomaszewicz, Przemysław Sieradzan, Włodzimierz Tarło-Maziński – ezoteryczny indywidualista	206
Przemysław Sieradzan, Monika Rzeczycka, Błażej Włodarz – zapomniany Mistrz ze Złotokłosa	231
Renata Wieczorek, Scjentystyczno-kabalistyczna wizja rzeczywistości według Lucjana Mariana Freytaga	254
Urszula Patocka-Sigłowy, Polska prasa ezoteryczna i wydawnictwa książkowe w latach 1890–1939	267
Bibliografia	319
Spis ilustracji inicjalnych	345
Indeks osób	347
O autorach	363